Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 17 października 2013 r.*

Dyrektywa 2002/92/WE — Pośrednictwo ubezpieczeniowe — Wyłączenie działalności prowadzonej przez zakład ubezpieczeń lub pracownika, za którego zakład ubezpieczeń ponosi pełną odpowiedzialność — Możliwość okazjonalnego prowadzenia przez tego pracownika działalności w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego — Wymogi zawodowe

W sprawie C-555/11

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Symvoulio tis Epikrateias (Grecja) postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2011 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 3 listopada 2011 r., w postępowaniu:

Enosi Epangelmation Asfaliston Ellados (EEAE),

Syllogos Asfalistikon Praktoron N. Attikis (SPATE),

Panellinios Syllogos Asfalistikon Symvoulon (PSAS),

Syndesmos Ellinon Mesiton Asfaliseon (SEMA),

Panellinios Syndesmos Syntoniston Asfalistikon Symvoulon (PSSAS)

przeciwko

Ypourgos Anaptyxis,

Omospondia Asfalistikon Syllogon Ellados,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: M. Ilešič (sprawozdawca), prezes izby, C.G. Fernlund, A. Ó Caoimh, C. Toader i E. Jarašiūnas, sędziowie,

rzecznik generalny: N. Jääskinen,

sekretarz: L. Hewlett, główny administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 20 czerwca 2013 r.,

* Język postępowania: grecki.

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu Enosi Epangelmation Asfaliston Ellados (EEAE), Syllogos Asfalistikon Praktoron N. Attikis (SPATE), Panellinios Syllogos Asfalistikon Symvoulon (PSAS), Syndesmos Ellinon Mesiton Asfaliseon (SEMA) oraz Panellinios Syndesmos Syntoniston Asfalistikon Symvoulon (PSSAS) przez A.K. Sinisa, dikigoros,

— w imieniu Ypourgos Anaptyxis przez N. Amiralisa, działającego w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu Omospondia Asfalistikon Syllogon Ellados przez C. Theodorou oraz C. Synodinosa, dikigoroi,

— w imieniu rządu greckiego przez M. Germani, F. Dedousi, G. Karipsiadesa oraz N. Amiralisa, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu belgijskiego przez M. Jacobs oraz L. Van den Broeck, działające w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu cypryjskiego przez N. Kyriakou, działającego w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu rządu austriackiego przez C. Pesendorfer, działającą w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu Komisji Europejskiej przez I. Zervasa, K.Ph. Wojcika oraz N. Yerrell, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 12 września 2013 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 2 pkt 3 akapit drugi dyrektywy 2002/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego (Dz.U. 2003, L 9, s. 3).

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu toczącego się pomiędzy kilkoma organizacjami zawodowymi działającymi w obszarze pośrednictwa ubezpieczeniowego, to znaczy Enosi Epangelmation Asfaliston Ellados (EEAE)(związkiem zakładów ubezpieczeń Grecji), Syllogos Asfalistikon Praktoron N. Attikis (SPATE) (związkiem agentów ubezpieczeniowych departamentu Attyki), Panellinios Syllogos Asfalistikon Symvoulon (PSAS) (ogólnogreckim związkiem doradców ubezpieczeniowych), Syndesmos Ellinon Mesiton Asfaliseon (SEMA) (grecką unią brokerów ubezpieczeniowych) oraz Panellinios Syndesmos Syntoniston Asfalistikon Symvoulon (PSSAS) (ogólnogrecką unią koordynatorów doradców ubezpieczeniowych, zwanymi dalej „EEAE i in.") a Ypourgos Anaptyxis (ministrem rozwoju) i Omospondia Asfalistikon Syllogon Ellados (grecką federacją stowarzyszeń ubezpieczycieli) w przedmiocie częściowego stwierdzenia nieważności rozporządzenia sekretarza stanu do spraw rozwoju nr K3-8010 z dnia 8 sierpnia 2007 r., które określa przesłanki dla poświadczenia doświadczenia, zdolności i podstawowych umiejętności w zakresie działalności handlowej i zawodowej pośredników ubezpieczeniowych.

Ramy prawne

Prawo Unii

3 Motywy 6–9 dyrektywy 2002/92 przewidują:

„(6)Pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni powinni móc wykorzystać swobodę przedsiębiorczości i swobodę świadczenia usług zawartą w traktacie.(7)Brak możliwości swobodnego funkcjonowania pośredników ubezpieczeniowych w całej Wspólnocie utrudnia sprawne funkcjonowanie jednolitego rynku ubezpieczeń.(8)Koordynacja przepisów krajowych w sprawie wymogów zawodowych i rejestracji osób podejmujących i prowadzących działalność w dziedzinie pośrednictwa ubezpieczeniowego może przyczynić się zarówno do wprowadzenia jednolitego rynku usług finansowych, jak i do poprawienia ochrony konsumentów w tym zakresie.(9)Poszczególne rodzaje osób lub instytucji, takie jak: agenci, brokerzy i podmioty gospodarcze »ubezpieczeń bankowych«, mogą rozpowszechniać produkty ubezpieczeniowe. Równe traktowanie podmiotów gospodarczych i ochrona konsumentów wymagają, aby wszystkie te osoby lub instytucje były objęte niniejszą dyrektywą”.

4 Artykuł 1 ust. 1 dyrektywy 2002/92 stanowi:

„Niniejsza dyrektywa ustanawia zasady podejmowania i prowadzenia działalności przez osoby fizyczne i prawne działające w państwie członkowskim lub osoby, które zamierzają tam podjąć działalność polegającą na pośrednictwie ubezpieczeniowym i reasekuracyjnym”.

5 Zgodnie z art. 2 pkt 3 i 5 dyrektywy 2002/92:

„Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

[…]

3) »pośrednictwo ubezpieczeniowe« oznacza działalność polegającą na wprowadzaniu, proponowaniu lub przeprowadzaniu innych prac przygotowawczych do zawarcia umów ubezpieczenia lub zawieraniu takich umów, lub udzielaniu pomocy w administrowaniu i wykonywaniu takich umów, w szczególności w przypadku roszczenia.

Działalność taka nie jest uważana za pośrednictwo ubezpieczeniowe, jeżeli jest podejmowana przez zakład ubezpieczeń lub pracownika zakładu ubezpieczeń, za którego pełną odpowiedzialność ponosi zakład ubezpieczeń.

[…]

5) »pośrednik ubezpieczeniowy« oznacza dowolną osobę fizyczną lub prawną, która podejmuje lub prowadzi pośrednictwa ubezpieczeniowe za wynagrodzeniem”.

6 Artykuł 4 ust. 1 tej dyrektywy stanowi:

„Pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni posiadają właściwą wiedzę i umiejętności ustalone przez państwo członkowskie pochodzenia pośrednika.

Państwo członkowskie pochodzenia może dostosować wymagane warunki w odniesieniu do wiedzy i umiejętności w sposób zgodny z prowadzeniem działalności w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego i reasekuracyjnego oraz rozpowszechnianych produktów, w szczególności wtedy, gdy podstawowa działalność prowadzona przez pośrednika jest inna niż pośrednictwo ubezpieczeniowe. W takich przypadkach taki pośrednik może prowadzić działalność w zakresie

pośrednictwa ubezpieczeniowego jedynie wtedy, gdy pośrednik ubezpieczeniowy spełnia warunki niniejszego artykułu lub jeżeli zakład ubezpieczeń przyjmuje na siebie pełną odpowiedzialność za jego działania.

[…]

Państwa członkowskie nie muszą stosować wymogu wskazanego w akapicie pierwszym niniejszego ustępu do wszystkich osób fizycznych pracujących w zakładzie, które prowadzą działalność w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego lub reasekuracyjnego. Państwa członkowskie zapewniają, że odpowiednia liczba osób wchodzących w skład struktur zarządzających tymi zakładami, odpowiedzialnych za pośrednictwo w odniesieniu do produktów ubezpieczeniowych i wszystkie pozostałe osoby bezpośrednio zaangażowane w pośrednictwo ubezpieczeniowe lub reasekuracyjne wykazują wiedzę i umiejętności niezbędne do wykonywania swoich obowiązków”.

7 Artykuł 12 omawianej dyrektywy wymienia informacje dostarczane klientowi przez pośrednika ubezpieczeniowego przed zawarciem pierwszej umowy ubezpieczeniowej oraz, w odpowiednim wypadku, przy jej zmianie lub wznowieniu, takie jak nazwa i adres pośrednika, rejestr, do którego jest wpisany, i środki umożliwiające sprawdzenie, czy go zarejestrowano oraz czy posiada pakiet akcji, bezpośrednio lub pośrednio reprezentujący więcej niż 10% praw do głosowania lub kapitału w danym zakładzie ubezpieczeń.

Prawo greckie

Dekret prezydencki nr 190/2006

8 Przepisy dyrektywy 2002/92 zostały transponowane do prawa greckiego dekretem prezydenckim nr 190/2006, który w art. 2 ust. 3 akapity pierwszy i drugi stanowi:

„»Pośrednictwo ubezpieczeniowe« oznacza każdą działalność polegającą na prezentowaniu, proponowaniu lub przeprowadzaniu prac przygotowawczych do zawarcia umów ubezpieczenia lub zawieraniu takich umów, lub udzielaniu pomocy w administrowaniu i wykonywaniu takich umów, w szczególności w przypadku roszczenia.

Działalność taka nie jest uważana za pośrednictwo ubezpieczeniowe, jeżeli jest podejmowana przez zakład ubezpieczeń lub pracownika zakładu ubezpieczeń, z którym jest on związany umową o pracę i za którego zakład ubezpieczeń ponosi pełną odpowiedzialność […]”.

9 W art. 4 dekretu prezydenckiego nr 190/2006 wymieniono dokumenty, jakie zainteresowany musi przedstawić w celu rejestracji w specjalnym rejestrze zawodowym jako pośrednik ubezpieczeniowy lub reasekuracyjny. W art. 4 ust. 1A lit. e) przewidziano, że dla celów takiej rejestracji należy przedstawić, między innymi, „dokumenty świadczące, że [zainteresowany] posiada ogólną wiedzę w zakresie działalności handlowej lub zawodowej”.

Ustawa nr 3557/2007

10 Dekret prezydencki nr 190/2006 został zmieniony ustawą nr 3557/2007.

11 Artykuł 15 ust. 2 ustawy nr 3557/2007 wprowadza do art. 2 ust. 3 dekretu prezydenckiego nr 190/2006 po drugim akapicie nowy akapit o następującym brzmieniu:

„W drodze wyjątku pracownik zakładu ubezpieczeń w rozumieniu poprzedzającego akapitu, może wykonywać działalność pośrednictwa ubezpieczeniowego i nie podlegać przepisom niniejszego dekretu, jeżeli jego roczny dochód brutto z takiej działalności nie przekracza łącznie kwoty pięciu tysięcy (50 00) EUR”.

12 Artykuł 11 ust. 3 lit. b) ustawy nr 3557/2007 przewiduje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w art. 4 dekretu prezydenckiego nr 190/2006:

„Rozporządzenie ministra do spraw rozwoju, wydane w terminie trzydziestu (30) dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy szczegółowo określi dokumenty poświadczające podstawową znajomość działalności handlowej i zawodowej kandydatów na pośredników ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, zależnych pośredników ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, pracowników zakładów ubezpieczeń i pracowników zakładów pośrednictwa ubezpieczeniowego i reasekuracji, a także przypadki, w których osoby te podlegają obowiązkowi dalszego kształcenia”.

Rozporządzenie nr K3-8010 z dnia 8 sierpnia 2007 r.

13 Rozporządzenie nr K3-8010 z dnia 8 sierpnia 2007 r. zostało wydane na podstawie art. 11 ust. 3 lit. b) ustawy nr 3557/2007.

14 Paragraf XI tego rozporządzenia stanowi:

„Pracownik zakładu ubezpieczeń może prowadzić działalność pośrednictwa ubezpieczeniowego bez podlegania obowiązkowi rejestracji we właściwej izbie handlowej, jeżeli jego roczny dochód brutto z takiej działalności pobierany w formie prowizji nie przekracza ogółem kwoty pięciu tysięcy EUR (5 000 EUR).

Jeżeli jego roczny dochód brutto z takiej działalności przekracza wskazaną kwotę, pracownik musi dokonać rejestracji we właściwej izbie handlowej stosownie do warunków obowiązujących dla kategorii pośrednictwa ubezpieczeniowego, w ramach której postanowił się zarejestrować.

Statusu [pracownika] ubezpieczeniowego nie można łączyć ze statusem konsultanta ubezpieczeniowego”.

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

15 EEAE i in. reprezentują organizacje zawodowe mające na celu ochronę interesów zawodowych i finansowych ich członków, którzy prowadzą działalność w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego jako przedstawiciele wolnych zawodów a nie jako pracownicy zakładów ubezpieczeń. W dniu 29 października 2007 r. EEAE i in. wnieśli do sądu odsyłającego skargę o częściowe stwierdzenie nieważności rozporządzenia nr K3-8010 z dnia 8 sierpnia 2007 r. W skardze podnieśli oni między innymi, że § XI tego rozporządzenia nie jest zgodny z przepisami dyrektywy 2002/92, ponieważ zezwala on pracownikom zakładów ubezpieczeń na wykonywanie, pod pewnymi warunkami, działalności w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego bez posiadania kwalifikacji wymaganych zgodnie z art. 4 ust. 1 tej dyrektywy.

16 Sąd odsyłający powziął wątpliwość co do zasadności skargi o stwierdzenie nieważności § XI rozporządzenia nr K3-8010 z dnia 8 sierpnia 2007 r. Zdaniem tego sądu, skoro przepisy greckie, interpretowane zgodnie z dyrektywą 2002/92 zapewniają, że pracownik zakładu ubezpieczeń wykonujący okazjonalnie działalność w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego, wykonuje ją zawsze

na odpowiedzialność i pod nadzorem zakładu ubezpieczeń, który zapewnia mu również niezbędne kształcenie, to należy uznać, że wymogi określone w dyrektywie zostały spełnione, niezależnie od istniejącej podczas wykonywania tej działalności więzi pomiędzy pracownikiem a zakładem ubezpieczeń.

17 Mając jednak na względzie to, że inna izba tego sądu nie wydaje się podzielać tego stanowiska, Symvoulio tis Epikrateias postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy wykładni art. [2] [pkt] 3 akapit drugi dyrektywy […] 2002/92 […] należy dokonywać w ten sposób, że umożliwia on pracownikowi zakładu ubezpieczeń niespełniającemu wymogów, o których mowa w art. 4 ust. 1 dyrektywy, wykonywanie – okazjonalne i nie jako główna działalność zawodowa – działalności pośrednictwa ubezpieczeniowego również w sytuacji, gdy pracownik taki nie działa w ramach stosunku pracy podporządkowanej względem zakładu, który w każdym razie nadzoruje jego czynności, czy też należy uznać, że dyrektywa zezwala na taką działalność jedynie, gdy jest ona wykonywana w ramach stosunku pracy podporządkowanej?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

18 Poprzez swoje pytanie sąd odsyłający zmierza zasadniczo do ustalenia, czy wykładni przepisów art. 2 pkt 3 akapit drugi w związku z art. 4 ust. 1 dyrektywy 2002/92 należy dokonywać w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie temu, by pracownik zakładu ubezpieczeń nieposiadający kwalifikacji wymaganych na podstawie tego ostatniego przepisu wykonywał okazjonalnie i poza swą główną działalnością zawodową działalność w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego, jeśli pracownik taki nie działa w ramach stosunku podporządkowania względem tego zakładu, lecz zakład jednak nadzoruje jego czynności.

19 EEAE i in., jak również rządy belgijski i austriacki stoją na stanowisku, że wykładni art. 2 pkt 3 akapit drugi dyrektywy 2002/92 należy dokonywać w ten sposób, że pracownik zakładu ubezpieczeń nieposiadający kwalifikacji wymaganych na podstawie art. 4 ust. 1 tej dyrektywy nie może okazjonalnie wykonywać działalności w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego. Omospondia Asfalistikon Syllogon Ellados, jak również rządy grecki i cypryjski podnoszą natomiast, że taki pracownik może taką działalność wykonywać. Komisja Europejska ze swej strony utrzymuje, że omawiany art. 2 pkt 3 akapit drugi obejmuje działalność wykonywaną przez pracownika zakładu ubezpieczeń, za którego zakład ten ponosi odpowiedzialność niezależnie od rodzaju umowy, jaka wiąże pracownika z zakładem.

20 Na wstępie należy przypomnieć, że z art. 2 pkt 3 akapit drugi dyrektywy 2002/92 wynika, że działalność, która na podstawie akapitu pierwszego tego przepisu byłaby kwalifikowana jako pośrednictwo ubezpieczeniowe nie jest uważana za pośrednictwo ubezpieczeniowe, jeżeli jest podejmowana przez zakład ubezpieczeń lub pracownika zakładu ubezpieczeń, za którego pełną odpowiedzialność ponosi zakład ubezpieczeń.

21 W celu oceny znaczenia odstępstwa przewidzianego w tym przepisie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przy dokonywaniu wykładni przepisu prawa Unii należy uwzględnić nie tylko jego brzmienie, lecz także jego kontekst oraz cele regulacji, której część on stanowi (zob. wyrok z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie C-33/11 A, pkt 27 i przytoczone tam orzecznictwo).

22 W odniesieniu do terminów użytych w art. 2 pkt 3 akapit drugi należy stwierdzić, że działalność pracownika zakładu ubezpieczeń jest wyłączona z zakresu stosowania dyrektywy 2002/92 jedynie wtedy, gdy za tę działalność „pełną odpowiedzialność” ponosi ten zakład.

23 Termin „pełna odpowiedzialność” zakładu ubezpieczeń, użyty w tym przepisie, wymaga nie tylko, by zakład mógł być związany czynnościami swych pracowników, którzy działają, jak uściśla rzecznik generalny w pkt 45 swojej opinii, w imieniu i na rachunek swojego pracodawcy, lecz oznacza również, że zakład może być pociągnięty do odpowiedzialności za ich działalność.

24 Tymczasem w sytuacji, gdy pracownik zakładu ubezpieczeń wykonuje działalność w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego poza stosunkiem podporządkowania, jaki wiąże go z tym zakładem, należy zasadniczo uznać, że zakład ten nie ponosi odpowiedzialności za jego działanie, a tym samym, że działa on jako pośrednik ubezpieczeniowy w rozumieniu art. 2 pkt 5 dyrektywy 2002/92, z takim skutkiem, że powinien spełnić wymogi wymienione w art. 4 tej dyrektywy. Okoliczność, że zakład ubezpieczeń wykonuje pewien nadzór nad jego czynnościami, nie wystarczy, by zwolnić tego pośrednika z obowiązku spełnienia omawianych wymogów zawodowych przewidzianych w dyrektywie.

25 Taka wykładnia wynika nie tylko z brzmienia dyrektywy 2002/92, lecz jest również zgodna z celem jej art. 2 pkt 3 akapit drugi oraz z celami tej dyrektywy w ogóle.

26 Co się tyczy celu wspomnianego w art. 2 pkt 3 akapit drugi, należy stwierdzić, że przepis ten dotyczy wyłączenia z zakresu stosowania tej dyrektywy jedynie działalności ubezpieczeniowej, w ramach której usługi są oferowane i sprzedawane klientom bezpośrednio przez zakład ubezpieczeń czy pracowników, a nie działalności, w ramach której usługi są oferowane poprzez pośrednika.

27 Co się tyczy ogólnego celu dyrektywy 2002/92, to należy podkreślić, że dyrektywa ta realizuje, zgodnie z motywami 6–8, podwójny cel, gdzie pierwszym jest zbudowanie i właściwe funkcjonowanie jednolitego rynku usług ubezpieczeniowych poprzez wyeliminowanie barier w swobodzie przedsiębiorczości i swobodzie świadczenia usług, a drugim – poprawienie ochrony konsumentów w tym zakresie.

28 Tymczasem wykładnia pozwalająca określonej kategorii osób oferować usługi pośrednictwa przy niespełnieniu warunków przewidzianych w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2002/92 w tym zakresie, naruszałaby ten podwójny cel.

29 Po pierwsze, odwołanie się do takiej wykładni dyrektywy 2002/92 tworzyłoby znaczne różnice pomiędzy pośrednikami działającymi na jednolitym rynku usług ubezpieczeniowych, gdyż pośrednicy, którzy spełniają wymogi, i ci, którzy ich nie spełniają, mogliby wykonywać działalność pośrednictwa w odniesieniu do tych samych rodzajów umów ubezpieczeniowych. Wykładnia taka naruszałaby ponadto cel polegający na zapewnieniu, jak wynika z motywu 9 dyrektywy 2002/92, równego traktowania wszystkich kategorii pośredników ubezpieczeniowych.

30 Po drugie, taka wykładnia nie pozwalałaby na zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów na rynku ubezpieczeń, czyli ubezpieczonych. Nie można bowiem uznać, by pracownicy zakładu ubezpieczeń, którzy zajmują się bezpośrednią sprzedażą usług ubezpieczeniowych w ramach tego zakładu, posiadali, w każdym przypadku, właściwe umiejętności i zdolności niezbędne do indywidualnego wykonywania pośrednictwa ubezpieczeniowego, i by mogli tym samym gwarantować jakość takiego pośrednictwa. Nie można również zakładać, że tacy pracownicy są w stanie, nie posiadając wspomnianych umiejętności i zdolności, przedstawić klientom przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, jej zmianie lub wznowieniu, informacje przewidziane w art. 12 dyrektywy 2002/92.

31 Wreszcie w przeciwieństwie do tego, co podnosił rząd grecki podczas rozprawy, takiej wykładni nie kwestionuje treść art. 4 ust. 1 akapit czwarty omawianej dyrektywy. Mimo że przepis ten przewiduje wprawdzie, że państwa członkowskie nie muszą stosować wymogów zawodowych do wszystkich osób fizycznych pracujących w zakładzie, które prowadzą działalność w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego, to reguluje on sytuację zakładów, które same wykonują pośrednictwo ubezpieczeniowe, a nie zakładów ubezpieczeń, które prowadzą bezpośrednią sprzedaż usług ubezpieczeniowych.

32 Z powyższego wynika, że na postawione pytanie trzeba odpowiedzieć następująco: wykładni przepisów art. 2 pkt 3 akapit drugi w związku z art. 4 ust. 1 dyrektywy 2002/92 należy dokonywać w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie temu, by pracownik zakładu ubezpieczeń nieposiadający kwalifikacji wymaganych na podstawie tego ostatniego przepisu wykonywał okazjonalnie i poza swą główną działalnością zawodową działalność w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego, jeśli pracownik taki nie działa w ramach stosunku podporządkowania względem tego zakładu, lecz zakład jednak nadzoruje jego czynności.

W przedmiocie kosztów

33 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

Wykładni przepisów art. 2 pkt 3 akapit drugi w związku z art. 4 ust. 1 dyrektywy 2002/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego należy dokonywać w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie temu, by pracownik zakładu ubezpieczeń nieposiadający kwalifikacji wymaganych na podstawie tego ostatniego przepisu wykonywał okazjonalnie i poza swą główną działalnością zawodową działalność pośrednictwa ubezpieczeniowego, jeśli pracownik taki nie działa w ramach stosunku podporządkowania względem tego zakładu, lecz zakład jednak nadzoruje jego czynności.

Podpisy